

दस्यवश्च तथान्योऽन्यं जघ्रुर्मूर्खा विचेतसः । हत्वा परस्परं नष्टाः कुमारं चाहृतं भुवि ।
 असम्भाव्यं गता घोरं नरकन्दुष्टकारिणः । तं दृष्ट्वा निहतं पुत्रं वरदत्तं महातपाः ।
 विललाप सुदुःखार्त्ता बज्रधा करुणं नृपः । विलपन्तं निशम्याथ पुत्रशोकहतं नृपं ।
 प्रत्यदृश्यत देवर्षिर्नारदो नृपसन्निधौ । उवाच चैनं दुःखार्त्तं विलपन्तमचेतसं ।
 सृञ्जयं नारदोऽभ्येत्य तन्निबोध युधिष्ठिर । कामानामवितृप्तस्त्वं सृञ्जयेह मरिच्यसि ।
 यस्य चैते वयङ्गेहे उषिता ब्रह्मवादिनः । आविचितं मरुत्तश्च मृतं सृञ्जय शुश्रुम ।
 सम्बतं याजयामास स्यर्द्धया वै वृहस्पतेः । यस्मै राजर्षये प्रादाद्धनं स भगवान् प्रभुः ।
 हैमं हिमवतः पादं धियक्षोर्विविधैः सैव । यस्य सेन्द्रामरगणा वृहस्पतिपुरोगमाः ।
 देवा विश्वसृजः सर्वे यजनान्ते समासते । यज्ञवाटस्य सौवर्णाः सर्वे चासन्परिच्छदाः ।
 यस्य सर्वं तदा ह्यन्नं मनोऽभिप्रायगं शुचि । कामतो बुभुजुर्विप्राः सर्वे चान्नार्थिनो द्विजाः ।
 पयोदधिघृतं चोद्भक्ष्यन्मोज्यश्च शोभनं । यस्य यज्ञेषु सर्वेषु वासांस्याभरणानि च ।
 दंष्ट्रितान्युपतिष्ठन्ते प्रहृष्टान्तेदपारगान् । मरुतः परिवेष्टारो मरुत्तस्याभवन् मृदे ।
 आविचितस्य राजर्षेर्विश्वेदेवाः सभासदः । यस्य वीर्यवतो राज्ञः सुदृष्ट्या शस्त्रसम्पदः ।
 हविर्भस्त्रपिता येन सम्पक् तप्तैर्दिवौकसः । क्षोणाश्च पितृणाश्च देवानां सुखजीविनां ।
 ब्रह्मचर्यश्रुतिमुखैः सर्वैर्दानैश्च सर्वदा । शयनासनयानानि स्वर्णराशीश्च दुस्वजा ।
 तत्सर्वममितं वित्तन्दत्तां विप्रेभ्य इच्छया । सोऽनुध्यातस्तु शक्रेण प्रजाः कृत्वा निरामयाः ।
 अद्धधानो जितास्त्रोकान् गतः पुण्यदुहोऽक्षयान् । सप्रजः सनृपामात्यसदारापत्यवान्धवः ।
 द्यौवनेन सहस्राब्दं मरुतो राज्यमन्वशात् । स चेन्मनार सृञ्जय चतुर्भद्रतरस्त्रया ।
 पुत्रात्पुण्यतरस्तुभ्य मा पुत्रमनुतथयाः । अयज्वानमदाक्षिण्यमभिष्वेत्येति व्याहरन् ।
 इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि अभिमन्युवधपर्वणि षोडशराजिके पञ्चपञ्चाशोऽध्यायः ॥ ५५ ॥
 ॥ नारद उवाच ॥ सुहोत्रं नाम राजानं मृतं सृञ्जय शुश्रुम । एकवीरमष्टयन्तममरैरभिवीक्षितं ।
 यः प्राप्य राज्यं धर्मेण ऋत्विग्ब्रह्मपुरोहितान् । अपृच्छदात्मनः श्रेयः पृष्ट्वा तेषां मते स्थितः ।
 प्रजानां पालनं धर्मे दानमिज्या द्विषञ्जयः । एतत्सुहोत्रो विज्ञाय धर्मेणैच्छद्भुनागमं ।
 धर्मेणाराधयत् देवान्वाणैः शत्रून् जयंस्तथा । सर्वाण्यपि च भूतानि स्वगुणैरप्यरञ्जयत् ।
 यो भुक्तेमां वसुमतीं स्नेच्छाटविकवर्जितां । यस्मै ववर्ष पर्जन्या हिरण्यं परिवत्सरान् ।
 हिरण्यास्तत्र वाहिन्यः स्त्रैरिण्यो ह्यभवन् पुरा । ग्राहान् कर्कटकांश्चैव मत्स्यांश्च विविधान् बहून् ।
 कामान्वर्षति पर्जन्या रूपाणि विविधानि च । सौवर्णान्यप्रमेयाणि वाप्यस्य क्रोशसन्निताः ।
 सहस्रवामनान् कुञ्जान् नक्रान् मकरकच्छपान् । सौवर्णान् विहितान् दृष्ट्वा ततोऽक्षयत वै तदा ।
 तत्सुवर्षमपर्थ्यन्तं राजर्षिः कुरुजाङ्गले । इंजानो वितते जज्ञे ब्राह्मणेभ्यो ह्यमन्यत ।
 सोऽयमेधसहस्रेण राजसूयशतेन च । पुण्यैः क्षत्रिययज्ञैश्च प्रभूतवरदक्षिणैः ।

२१६५

२१७०

२१७५

२१८०

२१८५

२१९०